

داخله همانطوریکه اظهار شد تا کید می شود که زودتر بفرستند راجع بکنترات ها هم همانطور است که میفرمائید خیلی از کنتراتها تجدید شده است همینطور که فرمودند نوشته می شود تا کید می شود آن کنتراتهائی که تجدید شده است بفرستند و بعدها هم بدانند کنترات بدون تصویب مجلس نباید تجدید شود دوقره رایورت شعبه راجع باعتبارنامه آقای رفعت الدوله و حسینعلی خان نواب هست میفرمائید در این مجلس رای بدهیم یا بماند برای جلسه بعد (گفته شد برای جلسه آتی بماند بهتر است)

رئیس - پس در جلسه آتی جزو دستور خواهد بود جلسه روز سه شنبه ۳ ساعت قبل از غروب و دستور آن شور در بقیه قانون قشون گیری واخذ رای در اعتبارنامه ها است یکنفر از آقایان منشی ها هم که آقای صدرالملک هستند استعفادادند در جلسه روز سه شنبه عوض ایشان هم باید انتخاب شود - در این موقع برای نظارت در استخراج آراء انتخاب کسر اعضاء کمیسیونها آقایان حاج معین - التجار مشارالدوله و حاج شیخ محمد حسین استرآبادی بحکم قرعه معین شدند .

(مجلس یکساعت و ربع از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۷۶

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه شانزدهم شهر ذی حجه ۱۳۲۳

مجلس تقریباً یکساعت و نیم قبل از غروب در تحت ریاست آقای طباطبائی نایب رئیس تشکیل و صورت مجلس روز یکشنبه چهاردهم قرائت گردید .

فائین با اجازه آقایان ادیب السلطنه - آقاسید محمد رضا مساوات سردار معتمد .

فائین بدون اجازه آقایان حاج سید اسدالله مجتهد قزوینی . ملک الشعراء . شریعتمدار . نجفعلی میرزا . محمد هاشم میرزا .

مرضی - آقایان آقا شیخ رضا دهخوارقانی .

مبصرالملک . میرزا قاسمخان .

نایب رئیس - در صورت مجلس نظریاتی هست .

سلیمان میرزا - گمان میکنم معاون وزارت جنگ قبل از اظهارات بنده فرمودند فرمانهای دولتی ممکن تغییر نیست در صورت مجلس اشتباه شده و اظهار آقای معاون را بعد از اظهارات بنده نوشته اند .

نایب رئیس - همینطور اصلاح خواهد شد دیگر نظریاتی هست .

حاج امام جمعه - يك جمله از اظهارات بنده را نوشته اند و يك جمله را نوشته اند بنده اظهار كردم بعضی جاها بی موقع معافیت داده اند و در بعضی جاها تعصبات فوق العاده کرده اند این جمله را ننوشته اند ولی جمله دیگری را که عرض کردم باید اختیار بوزارت جنگ داده شود اینها را اصلاح نماید نوشته اند .

نایب رئیس - این هم اصلاح خواهد شد .

ارباب کیخسرو - در خصوص کنتراتهاى مستخدمین خارجه بنده عرض کردم ام از اینکه

موقع آنها منقضی شده باشد یا نشده باشد مستخدمین که هیچ کنترات ندارند در صورت مجلس از مستخدمین که هیچ کنترات ندارند ذکر نمی کردند

نایب رئیس - نوشته خواهد شد دیگر اعتراض در صورت مجلس نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد دستور امروز یکی رسیدگی باعتبارنامه آقایان حسینعلیخان نواب و رفعت الدوله است اول شروع میکنیم بمذاکره در باب اعتبار نامه آقای حسینعلیخان نواب .

آقای ناصرالاسلام مخبر رایورت آن شعبه را بضمون ذیل قرائت نمودند .

تاریخ چهاردهم شهر ذی حجه ۱۳۲۳ شعبه سیم منعقد و شروع برسیدگی اعتبارنامه آقای حسینعلیخان نواب نمودند اعتبارنامه و صورت مجلس انجمن نظار مرکزی طهران قرائت شد چون انتخاب ایشان مطابق با مواد قانونی بوده و بهیچوجه شکایتی راجع بچریان انتخاب نرسیده بود لهذا شعبه نمایندگی ایشانرا از طرف اهالی طهران و توابع که با اکثریت ۳۶۸۹ رای از ۱۴۱۸۷ نفر رای دهندگان انتخاب شده اند تصدیق مینماید .

نایب رئیس - با انتخاب آقای حسینعلیخان نواب مخالفی هست (اظهاری نشد) مخالفی نیست رای میگیریم در اعتبار نامه آقای حسینعلیخان نواب آقایانیکه با انتخاب آقای حسینعلیخان موافقت قیام فرمایند .

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد شروع می کنیم بمذاکره در باب اعتبار نامه آقای رفعت الدوله آقای خان بابا خان مخبر رایورت شعبه چهارم را قرائت میفرمایند .

(بضمون ذیل قرائت نمودند)

در تاریخ یکشنبه چهاردهم شهر ذی حجه ۱۳۲۳ شعبه چهارم در تحت ریاست آقای موتمن الملک منعقد و در خصوص اعتبار نامه آقای رفعت الدوله نماینده جیرفت رسیدگی بعمل آمد و صورت مجلس شروع راجع بانتهای آن محل و مجال جزه نیز ملاحظه شد فقط سه مسئله طرف ملاحظه شعبه واقع گردید اولاً راجع بمدت اعلان قبل از انتخاب که مطابق

ماده (۲۱) قانون انتخابات بایستی بنا باهویت محل ازده روز الی یکماه بشود و در انتخابات جیرفت این نکته کاملاً رعایت نشده ولى نظر باینکه در ایام تفرقه دادن قائل باستدنا شده اند و هم چنین در موقع گذشتن بعضی از اعتبارنامه ها سابقه پیدا کرده است قابل توجه نشد ثانیاً راجع بآراء باطله که مطابق ماده ۳۴ قانون انتخابات باید ضمیمه صورت مجلس باشد اگرچه آراء مزبور ضمیمه صورت مجلس انتخابات محل مزبور نیست ولی بدو دلیل این نقصانرا هم شعبه قابل توجه ندانست اولاً در انتخابات بعضی از نقاط دیگر سابقه داشت و دیگر اینکه اگر عده آراء باطله را که در صورت مجلس ذکر شده است و بیش از چهار ورقه نبوده از آراء آقای رفعت الدوله کسر شود باز اکثریت با ایشان است ثالثاً راجع بخدم اعلان در رودبار و عدم تشکیل انجمن در اسفندقه که مطابق جدول منظم بقانون انتخابات این دو محل نیز حق انتخاب را دارند و بایستی اعلان بشود و

نشده است و ثوق الواعظین که از طرف ابالت مامور صحت جریان انتخابات بوده صریحاً تصدیق نموده است که مدت درازده روز در رودبار رفته و امر انتخابات را گوشزد اهالی کرده است ولی اهالی مایل بشرکت در انتخابات نشده اند بنابراین اشکال هم مورد توجه نشد در باب عدم تشکیل انجمن نظار در اسفندقه بنا بتحقیقی که شده است چون اهالی محل مزبور آنوقت را در جبرفت محل قشلاق خودشان بوده اند همانجا شرکت در انتخابات نموده اند لهذا شعبه چهارم صحت نمایندگی آقای رفعت الدوله را که با اکثریت ۱۱۷۳ رای از ۱۳۹۷ نفر رای دهندگان انتخاب شده اند تصدیق مینماید

نایب رئیس - با انتخاب آقای رفعت الدوله مخالفی هست اظهاری نشد مخالفی نیست رای میگیریم آقایانی که با انتخاب آقای رفعت الدوله موافقت قیام نمایند .

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - شروع میکنیم بانتهای یکنفر منشی بجای آقای صدرالملک

در این موقع اخذ آراء شد و آقایان معتمد الدوله و سلیمان میرزا طاهر تنکابنی بحکم قرعه برای استخراج آراء معین و به ترتیب ذیل نتیجه حاصل شد .

عده رای دهندگان ۶۱ نفر مهر تقبشیه ۶۱ عدد .

آقای حاج میرزا اسدالله خان ۲۹ رای آقای نظام السلطان ۲۸ رای آقای آصف الممالک يك رای - آقای ادیب السلطنه بکرای ورقه سفیدعلامت امتناع ۲ عدد .

نایب رئیس - چون اکثریت تامه حاصل نشد باید تجدید انتخاب شود .

سردار معظم - عده آراء چقدر است

نایب رئیس - عده رای دهندگان ۶۱ نفر است

آقای حاج میرزا اسدالله خان ۲۹ رای دارند و آقای نظام السلطان ۲۸ رای دارند

مجدداً اوراق رای توزیع و پس از استخراج آراء بترتیبی که ذیلاً مندرج است نتیجه حاصل شد

عده اوراق رای ۶۰ مهره تقبشیه ۶۰ عدد آقای حاج میرزا اسدالله خان ۲۹ رای آقای نظام السلطان ۲۹ رای ورقه سفید علامت امتناع ۲ عدد

نایب رئیس - چون در دفعه ثانی هم اکثریت تامه حاصل نشد ثالثاً تجدید میشود و در دفعه سیم اکثریت نسبی کافی خواهد بود

نظام السلطان - بنده در کمیسیون از آقایان استدنا کرده بودم اسم بنده را ننویسند و باز هم نوشتند حالا هم تقاضا میکنم اسم بنده را ننویسند

(ثالثاً اوراق رای منتشر و پس از استخراج آراء بشرح ذیل نتیجه حاصل شد) عده اوراق رای ۶۲ مهره

تقبشیه ۶۲ عدد آقای حاج میرزا اسدالله خان ۳۰ رای - آقای نظام السلطان ۲۹ رای - آقای حاج سیدرضا فیروزآبادی بکرای ورقه سفیدعلامت امتناع ۲ عدد .

نایب رئیس - آقای حاج میرزا اسدالله خان کردستانی با اکثریت نسبی ۳۰ رای از ۶۲ رای بسمت منشی انتخاب شدند چون روز پنجشنبه عید

حاج عزالممالک - اگرچه آقای سردار معظم توضیح کامل دادند بنده هم همین قدر عرض میکنم بواسطه اینکه احصائیه مرتبی در مملکت ما نیست يك کسی که برای سربازی انتخاب می شود واقعاً نمیشود گفت همان هیجده سال را دارد بعلاوه بیست سال يك همدی است که اولانتر میشود فهمید يك آدمی بیست سال دارد وانگهی با آن توضیحی که اظهار داشتند فاصله بیست و سی سال همان فاصله هیجده و بیست و هشت سال است و این يك چیزی نیست که اشکال داشته باشد و يك مطلب مهمی نیست که توضیحات کاملی لازم داشته باشد و البته نمایندگان محترم رأی خواهند داد بجهت اینکه تشخیص بیست سال زودتر و بهتر می شود تا هیجده سال.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای سردار معظم خوانده میشود.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده (۵) فقره (۳) این طور اصلاح شود نداشتن سن کمتر از بیست سال و زیادهای سی سال.

معاون وزارت جنگ - بنده تصور میکنم این قسمتی را که نماینده محترم خراسان در خصوص هیجده سال و بیست سال اظهار کردند یکی از فروعات است بجهت اینکه روی پیشانی هیچکس نوشته نشده است که بیست سال دارد یا هیجده سال در سن یازده شرعاً بعضی تکالیف بما وارد است و در سن هیجده افراد ایرانی و کسانی که در زیر آفتاب مشرق زمین زندگی میکنند هر نوع خدمتی حاضر هستند در این صورت خدمت سربازی را هم از آن زمانیکه بنیه و توانائی برای افراد هست باید شروع کرد و اتلاف کردن دو سال بدون جهة جایز نیست و این مطلب يك چیزی نیست که ما آنقدر اشکال بکنیم.

سردار معظم - این اشکال نماینده محترم وزارت جنگ را بنده چندین بار میدانم بجهت اینکه اگر ما نظام اجباری عمومی می داشتیم آن وقت این اشکال وارد بود و شاید بنده هم موافق بودم ولی در صورتیکه تمام جوانهای این مملکت نباید برای خدمت کردن در نظام حاضر شوند هیچ جهت ندارد هیجده سال معین کنیم و البته اول خدمتشان باید از وقتی شروع شود که تمام قوای بدنیشان برای تحمل خدمت حاضر شده باشد و البته آقای معاون وزارت جلیله جنگ هم تصدیق خواهند فرمود که در سن هیجده سالگی هنوز قوای جسمانی و دماغی شخص تکمیل نشده است و این مسئله هنوز قابل دقت و مباحثه است و دقت و مباحثه این مسئله را واگذار میکنیم به نمایندگان که از طب سر رشته دارند چون از صلاحیت بنده و ایشان خارج است و این يك چیز غریبی است که در مقابل يك دلایل ساده که میگوئیم در مملکت ما چون احصائیه نیست و سن از روی تحقیق و دقت مشخص نخواهد شد و بر فرض هم که ممکن شود سن را از روی تحقیق معین کنند باز هیجده سال زود است و خوب است عرض هیجده سال که يك عدد عادی (شیرند) نیست بیست سال معین شود و برای اینکه تضیق نشود بیست و هشت سال را هم سی سال کنیم آنوقت آقایان بگویند در مملکت ما هم باید برای خدمت حاضر شوند این چیز غریبی است در صورتیکه يك دهی که سر باز بده است شاید ده يك جوانهای

بیشتر سر خدمت حاضر نمیشوند پس از این نقطه نظر که چون در سن هیجده قوای جسمانی و دماغی افراد مملکت هنوز کامل نیست چه ضرر دارد که بیست سال معین کنیم تا از داشتن سربازهای (۱۵) و (۱۶) ساله خلاص شویم آيا سرباز را برای چه میخواهند برای خدمت و مشقت و زحمت میخواهند یا فقط برای اسم میخواهند؟ که يك صورتها و نقشهای دیواری آنجا گذاشته شده باشد بنا بر این بنده موافق باشی تا نیستم و تا اکید میکنم بیست سال مقرر فرمایند که بعد ها بچه های یازده و شانزده ساله را هم درها نگذارند.

مخبر - این پیشنهاد را بفرستید بکمیسیون تا در آنجا تأیید يك مطالعه شود.

سردار معظم - دهم اول پیشنهاد شد و قابل توجه شد و بکمیسیون در کمیسیون تکلیف معین نشد حالادفعه دوم است و باید رأی گرفت.

نایب رئیس - اگر آقایان موافقت رأی بگیریم چون پیشنهاد آقای سردار معظم و آقای حاج عزالممالک هر دو یکی است يك دفعه رأی بگیریم.

سردار معظم - بنده پیشنهاد خود را پس بگیرم.

نایب رئیس - رأی میکنیم پیشنهاد آقای حاج عزالممالک آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(اغلب قیام نمودند و فقره چهارم از ماده ۵ مجدداً قرائت شد)

حاج شیخ اسماعیل - بنده در این فقره يك پیشنهادی کرده بودم که بعنوان فقره پنجم ضمیمه شود هیچ در اینجا مطرح نشد لذا لابد هستیم در این فقره عرض خود را بکنم این فقره راجع بصحت مزاج است البته معلوم است برای سربازی يك اشخاصی لازم است که صحیح المزاج و در کمال رشد و قوه و بنیه باشند که طاق هر قسم مشقتی را داشته باشند بنا بر این يك چیزی که برای سرباز خیلی لازم است این است که عادت تریاک کشی نداشته باشد که این از هر مرضی برای افراد قشونی بدتر است اعم از صاحب منصب و تا بین بلکه از برای صاحب منصب اهمیتش زیاده از تا بین است اگر چه تا بین هم نباید معناد باشد پس اگر بخواهیم بهمین اندازه هم که نوشته صحیح المزاج باشند قناعت کنیم شامل آن نظری که بنده دارم نمی شود بجهت اینکه کسی که معناد تریاک است آدمی است صحیح المزاج و اگر طبیب هم او را معاینه کند مرضی ندارد و هیچ عیب و نقصی در او نیست ولی يك عیب دیگری دارد که از هر مرضی بدتر است بنابر این در این قانون باید تصریح شود که افراد قشونی هم از تا بین و صاحب منصب باید عادت شرب تریاک نداشته باشند تا اینکه در هر موقعی بتوانند حاضر خدمت شوند و در اغلب اوقات مشغول آن عمل و قبح مهملک نباشند.

نایب رئیس - فرمایش جناب عالی راجع بفقره چهارم نبود.

مخبر - در فقره چهارم گویا ایرادی نباشد.

در فقره پنجم آقای حاج شیخ اسماعیل يك پیشنهادی بکمیسیون فرستاده بودند که در اینجا نوشته شده بود عدم اعتیاد شرب افیون و این چیز غریبی بود

بجهت اینکه این در حقیقت اسباب میشد که يك جمعی از اهالی مملکت خودشان را اجباراً معناد شرب افیون کنند ولی در قانون نظام يك ترتیبی هست و قنغن اکید است که کسی معناد شرب افیون نباشد بعلاوه هم يك خدمت بزرگی از طرف وزارت جنگ بجماعت و ملت میشود و آن اینست که اگر يك کسی داخل در نظام شد و این مرض را داشت وزارت جنگ او را معالجه خواهد کرد و در تحت نظارت و حفظ الصحه اطبای نظامی يك مدتی معالجه خواهد شد و بکلی رفع این مرض از او شده و يك آدم هادی میشود که ببرد خدمت بمملکت بخورد بنده تصور میکنم در صورتیکه ممکن است این اشخاص را معالجه کرد دیگر لازم نیست يك عده زیادی را از خدمت نظامی خارج کنیم بنده بکلی این شرط را زاید میدانم اما در باب صاحب منصب بنده اطلاع کاملی ندارم که قنغن اکید هست صاحب منصب معناد شرب افیون نباشد یا خیر اگر چه شاید برای صاحب منصب هم قنغن باشد.

نایب رئیس - فقره پنجمی در قانون نیست گویا فقره پنجم پیشنهاد آقای حاج شیخ اسماعیل بوده است معلوم میشود در فقره چهارم مخالفی نیست يك پیشنهادی از طرف آقای خان بابا خان شده است که ماده پنجم تجزیه شود رأی میکنیم بفقره اول که تابعیت ایران است آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - رأی میکنیم در فقره دوم از ماده پنجم آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - رأی میکنیم در فقره دوم از ماده پنجم آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - رأی میکنیم در فقره دوم از ماده پنجم آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(اغلب قیام نمودند)

پس چهل و پنج سالگی رسید از خدمت صف معاف میشود اما قسمت دوم که صاحب منصب شمشیر بند هستند باقی خواهند بود در اینجا که گفته میشود افراد بنیچه تا درجه شمشیر بند معافند مقصود یعنی آنهاست هستند که دولت احتیاج بزحمت بدنی آنها دارد و یقین است وقتی یک نفر بسن چهل و پنج سالگی رسید آن قوه بدنی و قدرتی را که باید از برای خدمت صف داشته باشد برای او نخواهد بود بانجهت در سن چهل و پنج سالگی از خدمت صف معاف میشوند ولی اگر در این مدت زحمت کشید و ترقی کرد و بدرجه صاحب منصب رسید البته زحمت بدنی صاحب منصب بالغورده باندازه زحمت آن تا بین نخواهد بود و در خدمت باقی خواهد بود.

نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست (اظهاری نشد) رأی میکنیم بماده شش آقایانیکه ماده ششم را تصویب میفرمایند قیام نمایند.

(غالب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - ماده هفتم قرائت میشود.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - احضار و مرخصی افراد بنیچه برای صنوف مختلفه نظامی با تشخیص وزارت جنگ بحکم وزیر جنگ است.

نایب رئیس - مخالفی نیست رأی میکنیم بماده هفتم - آقایانیکه موافقت قیام نمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - ماده هشتم قرائت میشود.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده ۸ - مدت خدمت افراد قشونی دقتاً نباید متجاوز از دو سال باشد.

حاج سید رضا بنده در جلسه قبل پیشنهاد عرض کرده بودم که جمله (مگر در موقع ضرورت) اضافه شود که در موقع ضرورت تا سه سال هم ممکن باشد در خدمت باشد ولی در موقع غیر ضرورت همان دو سال باشد موقع ضرورت هم یعنی در موقع جنگ زیرا در آنوقت اگر بخواهند سرباز جدیدی بگیرند وقت فوت می شود باین جهة اگر مجلس شورای ملی و هیئت دولت تصویب میفرمایند گویا ضروری نداشته باشد.

مخبر - لابد خاطر آقایان نمایندگان مسبق است که هر چه بعد از تکمیل درجات سربازی سرباز زودتر تغییر کنند و یکمده دیگر برای مشق حاضر کنند بهتر از این است که در موقع سرباز کار کرده را برای خدمت حاضر کنند و برای اینکه سرباز مشق کرده زیاده تر داشته باشیم مدت را دو سال قرار داده ایم و بنده گمان میکنم این دو سال بهترین مدتی است که از برای خدمت اجباری معین شده است یعنی یکسال از برای تعلیمات و یکسال از برای خدمت کردن و گمان میکنم بیشتر از دو سال لازم نباشد و اگر زیاده تر لازم شود وزارت جنگ می تواند عده دیگری از بنیچه را حاضر کند و از آنها استفاده کند و بیشتر از دو سال لازم نیست.

حاج سید رضا - صحیح میفرمایند اما بنده در موقع ضرورت عرض کردم نه در موقع غیر ضرورت و قتیکه ضرورت پیش آمد دیگر این ملاحظه را نمی توان کرد.

مخبر - موافق فوق العاده را گمان نمیکند لازم باشد در قانون بنویسیم آن بسته به نظر وزارت جنگ است.

نایب رئیس - در اینخصوص آقای فیروز - آبادی پیشنهادی کرده اند قرائت می شود و رأی میکنیم.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در آخر ماده هشتم افزوده شود مدت خدمت افراد قشونی دقتاً نباید متجاوز از دو سال باشد مگر در زمان ضرورت که تا سه سال ممکن است سرباز داخل در خدمت بوده باشد بانصوب مجلس و در زمان منعقد بودن مجلس تصویب هیئت دولت.

نایب رئیس - رأی میکنیم در قابل توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه موافقت قیام خواهند فرمود (عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - رد شد رأی میکنیم بماده هشتم آقایانیکه بماده هشتم موافقت قیام نمایند (اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد چون جمعی از آقایان اظهار فرموده اند کار لازمی دارند و باید بروند اگر آقایان موافق باشند جلسه را ختم میکنیم آقای ارباب گنجسرو فرمایشی دارید

ارباب گنجسرو - اینهمه زحمت که برای آزادی ملت در این مملکت کشیده شد از برای این بود که حقیقتاً بعضی ها که چهار صدمه بوده اند تخفیفی در زحمت آنها داده شود و حالا دیگر مقصود نیست بعضی نظریات تبعیض در کار باشد بنده در آن موضوع حالا عرض نمیکند يك فقره از ماده پنجم در اینجا گذشت علاوه بر اینکه تبعیض میشود بکلی از آقایان نمایندگان ملل متنوعه را جزو مجانبین و سفاها بقلم میآورد حقیقتاً این مسئله مضحک است که یک نفر نماینده در مجلس رسمی یعنی مجلس شورای ملی بمثل متنوعه این نسبت را بدهد خوب است توضیح بفرمایند که مقصودشان چه بوده است.

حاج شیخ محمد حسن گروسی معروف است در مثل مناقشه نیست اشياء عالی را بدانی و دانای را بهالی مثال نمیزند و نظر باینکه آن جنبه کامل بودن جان فشانی در غیر اسلامی نیست و این مسئله بعد تکمیل در وجود مسلم کامل است و در ایشان نیست بملاحظه همین جنبه مرض کرم آن ملاکهای که در آنها هست در اینجا هم هست نه اینکه ملل متنوعه مسئول نیستند و خارج از این آب و خاک هستند نه اینکه آنها جزو مجانبین و سفاها هستند در مثل کسی مناقشه نکرده است.

ناصر الاسلام - در آنوقتی که در این موضوع مذاکره بود بنده اجازه خواستم متأسفانه نوبت بنده نرسیده آقایان مذاکرات را کافی دانستند مذاکراتی که در مجلس شد باختلاف نظریات مخصوص بود که بنده هم متأسف بودم که چرا نباید آن مذاکرات و اختلافات نظریات بشکل بدی تعبیر شود و خیلی مایل بودم که در آن موقع نوبت بنده برسد تا فلسفه را که دولت در این قانون در نظر گرفته است عرض کنم ملل متنوعه که در ایران زندگانی کنند آنها را رهت ایران و صدیق و خدمتگذار

دولت ایران میدانیم اما فلسفه اینکه دولت ایران آنها را از خدمت نظامی معاف داشته است تصور میکنم از کثرت رفتی است که بمثل متنوعه داشته است یعنی چون عده آنها در مملکت ما کم است و ملت اسلام از حیث عده زیادترند خواسته است باندازه رفت را در حق آنها مبدول بدارد که آنها را در خدمت نظامی که لازمه اش مشقت است وارد نکرده باشد و خواسته است آنها از آن مشقت و زحمت آسوده باشند بنده کاملاً تصدیق میکنم که ملل متنوعه که تبعیت دولت ایران را دارند همیشه باینک صداقت و يك صمیمیتی با کمال جد و جهد طوری باین آب و خاک خدمت کرده اند که مافوق آن متصور نیست و بر احدی پوشیده نیست و نظر دولت هم فقط بواسطه رفت و مهربانی است که نسبت بآنها داشته و آنها را معاف نموده است.

نایب رئیس - مذاکرات گویا کافی است؟ (گفته شد کافی است)

سردار معظم - قبل از اینکه مذاکرات در این موضوع ختم شود عرض میکنم گویا هنوز رفع این سوه اثری که از این مسئله حاصل شده بود نشده است چون بنده می بینم هنوز بعضی از نمایندگان دلخور هستند.

نایب رئیس - آقایان مذاکرات را کافی دانستند.

سردار معظم - رای که نکرده اند مقصود این است که باید رفع این غائله و این سوه تفاهم شود **نایب رئیس** - اینجا يك سوه تفاهمی شده بود آقای گروسی خودشان توضیح دادند و آقای ناصر الاسلام هم سوه تفاهم را رفع کردند در این صورت رفع سوه تفاهم شده و تصور میکنم مذاکرات کافی باشد.

سیدمان میرزا - البته آقایان فراموش نفرموده اند که بنده غالباً در موضوع امنیت مملکت مکرر در مجلس اظهاراتی کرده ام و غالب آقایان هم در این موضوع باینده شریک و سهیم هستند و آن مسئله که ما به الاتفاق همه است مسئله تقویت کامل از تمام قوای تأمینیه مملکت است یعنی اینکه می بینیم در قانون نظام آنقدر دقت میشود برای این است که قوای تأمینیه مملکت زیاد شود چون هر مملکتی زنده است زنده بودن آن بسته به وجود قوای تأمینیه نظام و ژاندارمری و نظمی است و اگر يك قدری دقت کنیم و اوضاع نظمی سه سال قبل را که هنوز این تشکیلات در آن نبود با امروز مقایسه کنیم می بینیم از زمین تا آسمان تفاوت دارد و در حقیقت امنیت مطلقه که در تهران موجود است بسته به وجود تشکیلات دهنندگان نظمی و صاحب منصبان سویدی است که حقیقتاً از مأمورین اروپائی منحصری هستند که وظائف خودشان را انجام داده اند و در حقیقت آن کاری را که بعهده گرفته اند بدرستی زحمت کشیده و بخوبی انجام داده اند بنده امروز بر حسب اتفاق اطلاع یافتیم که بواسطه معین نشدن تکلیف رئیس تشکیلات نظمی مسیو و ستدهال ایشان برای روز یکشنبه بطور قطع مسافرت خواهند کرد و کنترات ایشان هم که تکلیفش هنوز مبهم مانده و بمجلس نیامده است چون امروز صبح بنده این اطلاع را پیدا کردم يك ملاقاتی از او کردم و هر قدر خواستم او را قانع کنم

